

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

**Национално тело за акредитацију
и проверу квалитета у високом образовању
Комисија за акредитацију и проверу
квалитета у високом образовању**

Број: 612-00-00470/6/2019-03

Датум: 23.10.2020. године

Булевар Михајла Пупина 2

Београд

На основу члана 21. став 1. тачка 1. и члана 23. Закона о високом образовању ("Службени гласник РС", бр. 88/17, 27/18 - др. закон, 73/18, 67/19, и 6/20 - др. закони), Комисија за акредитацију и проверу квалитета, на седници одржаној 03.09.2020. године, донела је

О Д Л У К У
о акредитацији студијског програма
мастер академских студија (МАС)
Хемија животне средине

Утврђује се да високошколска установа **Универзитет у Београду – Хемијски факултет**, са седиштем у Београду, Студентски трг 12-16, 11000 Београд, ПИБ 101823040, Матични број 07053681, испуњава прописане стандарде за акредитацију студијског програма **мастер академских студија (МАС) – Хемија животне средине** у оквиру образовно-научног поља Природно-математичких наука и научне области Хемијске науке, за упис укупно **25 (двадесетпет)** студената у прву годину студија у седишту Установе, за извођење наставе на српском језику.

Високошколска установа се обавезује да у року од 2 године обавести Комисију за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању о унапређењу квалитета у складу са препорукама наведеним у образложењу ове одлуке.

На основу ове одлуке издаје се уверење о акредитацији студијског програма.

О б р а з л о ж е њ е

Високошколска установа **Универзитет у Београду - Хемијски факултет** са седиштем у Београду, Студентски трг 12-16, 11000 Београд (удаљем тексту: ВУ), је дана 30.12.2019. године поднела захтев за акредитацију студијског програма **мастер академских студија МАС - Хемија животне средине** у оквиру научне области Хемијске науке из поља Природно-математичких наука и то за упис укупно 25 (двадесет пет) студената у прву годину студија у седишту, за извођење наставе на српском језику под бројем: 612-00-00470/2019-03.

Уз захтев за акредитацију, достављена је документација, која је прописана чланом 4. Правилника о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Службени гласник РС” број 13/2019).

На основу чл. 8. и 9. Правилника о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Службени гласник РС” број 13/2019) Комисија за акредитацију и проверу квалитета (у даљем тексту: КАПК), образовала је поткомисију ради утврђивања чињеница од значаја за доношење одлуке о захтеву за акредитацију. На предлог поткомисије за поље Природно-математичких наука, КАПК је на седници одржаној дана 30. јануара 2020. године, усвојила предлог састава Рецензентске комисије (пет чланова- три наставника, један стручњак из праксе, један студент), а директор Националног акредитационог тела именован је Рецензентску комисију дана 16. марта 2020. године.

РК је утврдила чињенице од значаја за доношење одлуке о акредитацији студијског програма мастер академских студија МАС - Хемија животне средине увидом у поднету документацију и непосредним увидом у рад ВУ.

РК је посетила ВУ дана 14. Јула 2020. године и том приликом су указали на уочене недостатке у материјалу који су поднели. ВУ је дана 29.05.2020. године доставила допуну документације према примедбама РК.

РК је након посете сачинила коначни Извештај на српском и сажетак на енглеском језику на који ВУ није имала примедби. Коначни Извештај РК о извршеној анализи поднете документације са оценом, извештај поткомисије и предлог Одлуке достављени су КАПК.

На основу Извештаја РК и увида у целокупну документацију, КАПК је утврдила да:

- Студијски програм припада пољу Природно-математичких наука и области **Хемијске науке** што је у складу са важећим прописима.

- Предложено звање - **мастер хемичар** је у складу са листом звања коју је утврдио Национални савет за високо образовање, а дужина студија 1 година (два семестра) је у складу са Законом о високом образовању.

- Студијски програм је усвојио Сенат Универзитета у Београду својом Одлуком од 12. децембра 2019. године.

- Планирани број студената за упис у прву годину је 25 (двадесет пет).

- Студијски програм садржи све законом предвиђене елементе и има предвиђени број ЕСПБ.

Анализом студијског програма по стандардима је утврђено:

Стандард 1. Структура студијског програма

Структура студијског програма садржи све елементе предвиђене Законом и стандардима. Она одговара захтевима стандарда у погледу назива, циљева, исхода учења, услова уписа, начина извођења, услова преласка са других студијских програма. Студијски програм траје 1 (једну) годину (2 семестра), обима 60 ЕСПБ и сврстан је у образовно-научно поље Природно-математичких наука, у област Хемијских наука. Након завршених свих обавеза студент добија диплому под називом **мастер хемичар**, у складу са Правилником листи стручних, академских и научних звања Националног савета за високо образовање Р. Србије. Уз диплому добија и **Додатак дипломи** у коме су дати подаци који пружају шири увид о способностима за рад мастер хемичара или за његово даље стручно усавршавање уписом на докторске академске студије. Квалитет овог студијског програма је верификован, праћењем квалитета свих сегмената који су сумирани у Извештају о самовредновању (2018.

године), а који је у складу са усвојеном стратегијом обезбеђивања квалитета и Правилником о самовредновању. Студијски програм предвиђено је да траје једну годину и обима је 60 ЕСПБ. Услов за упис на мастер ниво студија су завршене основне академске студије у обиму од 240 ЕСПБ. Студијски програм обухвата један обавезни предмет (9 ЕСПБ) два изборна (18 ЕСПБ) предмета, као и студијски истраживачки рад (3 ЕСПБ), и завршни рад (Завршни рад – израда завршног рада и Завршни рад – одбрана: 27 ЕСПБ). Поред тога предвиђена је и стручна пракса (3 ЕСПБ). За сваки предмет је дефинисан семестар, број часова предавања, вежби и ДОН и СИР. Распоред по семестрима и годинама, као и бројем ЕСПБ и часовима активне наставе дат је у оквиру Курикулума студијског програма. Истиче се извођење наставе кроз рад са малим групама студената и кроз индивидуални (менторски) рад, а посебно се наглашава експериментални рад са елементима истраживачког рада и обавезном применом рачунара. У оквиру изборних предмета студенти бирају предмете које нису слушали на основним студијама. Студенти се кроз индивидуални рад са ментором, у оквиру студијског истраживачког рада и кроз израду завршног рада, усмеравају ка самосталном истраживачком раду. Структура студијског програма је генерално у складу са Стандардом 4. Извештаја о самовредновању. Спровођењем мера дефинисаних у Извештају о самовредновању активно се ради на отклањању слабости уочених током процеса самовредновања и унапређења квалитета студијског програма.

Стандард 2. Сврха студијског програма

Сврха студијског програма је професионално усавршавање и образовање кроз допуну знања стеченог на претходном основном образовању. У том смислу се истиче и важност упознавања експерименталног, истраживачког и теренског рада као и усавршавања вештина анализирања стања и процеса, утуцаја као и процена ризика у животној средини. Наглашава се и важност претраживања и анализе литературе као и могућност примене савремених истраживачких метода за решавање проблема који се могу јавити у животној средини, што све заједно доприноси бржем запошљавању или могућношћу за даље усавршавање на докторским студијама.

Стандард 3. Циљеви студијског програма

Циљ студијског програма је образовање стручњака са високим нивоом фундаменталног и практичног знања, који би били способни за самостални рад у различитим областима хемије животне средине. Прихватљиво је објашњење да је основни циљ студијског програма формирање висококомпетентних стручњака са високим нивоом фундаменталног и примењеног знања из области хемије животне средине, што ће омогућити студентима да нађу одговарајуће запослење или да наставе докторске студије из области хемијских или сродних наука. Циљ студијског програма је у складу са основним задацима и циљевима ВУ на коме се програм изводи.

Стандард 4. Компетенције дипломираћих студената

Савладавањем студијског програма свршени студент се оспособљава да самостално и тимски изведе све етапе истраживачког рада у оквиру постављеног пројекта. Истиче се оспособљеност студената за коришћење савремених лабораторијских инструмената и сложених протокола у испитивању животне средине али и оспособљеност за представљање резултата свог рада на научним скуповима. Исходи учења су у складу са описима Националног оквира квалификација. Након

завршетка студијског програма студенти ће поседовати проширено знање из области Хемије животне средине, и биће оспособљени за самосталан истраживачки и аналитички рад у хемијским лабораторијама и у складу са потребама рада биће оспособљени за примене аналитичких и рачунарских метода у решавању научних и стручних проблема. Истиче се и оспособљеност за редовно праћење и проучавање литературе у циљу што реланијег приказивања сакупљених података као и прецизнијег коришћења савремених лабораторијских инструмената. Значајан аспект оспособљености студената јесте и њихов допринос решавању проблема у оквиру тимског рада и оспособљеност да добијене резултате практичног рада, упоређујући са најновијим објављеним литературним подацима, представе у оквиру завршног рада, као и да га усмено одбране. Услови и поступци који су неопходни за завршавање студија и добијање дипломе, доступни су на увид јавности и усклађени са циљевима, садржајем и обимом студијског програма. Као прилог дат је **Додатак дипломи**, као пример и садржи све елементе предвиђене Правилником о садржају јавних исправа које издаје високошколска установа.

Стандард 5. Курикулум

Студенти су равномерно оптерећени у оба семестра а распоред часова активне наставе и ЕСПБ бодова по семестрима је следећи: 30 и 30 (I семестар) и 20 и 30 (II семестар). Структура курикулума студијског програма обухвата опис предмета са називом, типом предмета, годином и семестром студија, бројем ЕСПБ бодова, именом наставника, циљем курса са очекиваним исходима, знањима и компетенцијама, предусловима за похађање предмета, садржајем предмета, препорученом литературом, методима извођења наставе начином провере знања и оцењивања и друге податке.

Курикулум се састоји од 1 обавезног предмета, 9 изборних предмета у 2 изборна блока, стручне праксе и Завршног мастер рада. Од укупно 60, позицији изборних блокова припада 18 ЕСПБ, а позицији завршног рада и стручној пракси припада 27 и 3 ЕСПБ респективно. Број понуђених изборних предмета у изборном блоку 1 је 3 а у изборном блоку 2 је 6. Укупна изборност студијског програма је 31,5 ЕСПБ односно 52,5%. Процент часова предавања који изводе наставници са 100% радног времена је 100%. На II нивоу студија, активна настава заступљена је са најмање 600 часова годишње: (1.сем - 900 час.; 2.сем - 300 час; просечно 750 час.) или 25 часова недељно (1.сем - 30 час.; 2.сем - 20 час.). Предавања су заступљена са 180 часова, вежбе са 90 часова, ДОН (лабораторијске вежбе) са 135 и 345 часова СИР-а. Активна настава заступљена је у првом семестру са 30 часова недељно а у другом семестру са 20 часова недељно. Учешће студијског истраживачког рада у активној настави је 345 часова (46 %) годишње а остало су вежбе и други облици активне наставе. Распоред предмета по типовима је следећи: теоријско-методолошки 30% и стручно-апликативни предмети 70% (I-01-4.pdf). Процент обе групе предмета су у складу са нормативима по пољу, степену и нивоу студија.

Стандард 6. Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма

Предложени студијски програм је целовит, свеобухватан и пружа могућност стицања и надограње стручних знања из области хемије. Добро је усклађен са другим

програмима на ВУ.У приложеној документацији наведена су три студијска програма на иностраним универзитетима, од који су два европска и један из САД, са којим се програм усклађивао. Сви прилози су доступни преко интернета, а упоређујући предмете, услове уписа, трајање студија, стицање дипломе и начин студирања, студијски програм је у доброј мери усклађен са наведеним програмима.

- Са Универзитетом у Шкотској усаглашена је дужина студирања и услови уписа, као и понуда изборних предмета. Број ЕСПБ по предметима није приложен. Подаци Универзитета из Шкотске нису приложени у PDF формату.
- Са Универзитетом у Саутхемптону, Енглеска, усаглашена је дужина студирања, као и број ЕСПБ за СИР, Израду завршног рада и Одбрану завршног рада. Понуда изборних предмета је у доброј мери усаглашена, док се ЕСПБ који носе изборни предмети разликују (7,5 ЕСПБ за сваки изборни предмет).
- Са Универзитетом из САД усаглашена је дужина студија, услови уписа (у смислу претходно стечених знања из појединих предмета), број ЕСПБ за предмете из ТМ и СА поља, као и број ЕСПБ за стручну праксу.

Студијски програм је усаглашен са европским стандардима у погледу прописа студирања и стицања дипломе, па се може констатовати да су испуњени сви предвиђени услови Стандарда 6.

Стандард 7. Упис студената

ВУ на мастер академске студије уписује укупно 95 студената, од тога могућност за упис на овај студијски програм је 25 студената, овај број нових студената је у складу са њеним расположивим могућностима. Студијски програм представља наставак школовања након завршетка основних академских студија из области хемије и биохемије. На овај студијски програм могу се уписати студенти који су у претходном школовању остварили најмање 240 ЕСПБ (од тога најмање 60 ЕСПБ бодова из области хемијских и биохемијских наука). Студенти који конкуришу за овај програм полажу пријемни испит из хемије. Ближи услови уписа дефинисани су Правилником о мастер академским студијама ВУ. Процес пријема студената спроводи посебна Комисија за упис, именована од стране ВУ. Према приложеној документацији стандард је испуњен.

Стандард 8. оцењивање и напредовање студената

На студијском програму који траје једну годину, студент стиче 60 ЕСПБ бодова, полагањем испита и одрадом обавезне стручне праксе. Студијски програм обухвата један обавезни предмет који носи 9 ЕСПБ бодова, два изборна предмета која носе 18 ЕСПБ бодова, студијски истраживачки рад који носи 3 ЕСПБ и израда и одбрана Завршног рада (27 ЕСПБ бодова). У току семестра студент може положити најмање 30%, а највише 70% градива из предмета. Максималан број поена који студент може остварити је 100. Те поене он остварује кроз рад током наставе, испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита. Минималан број поена које студент може остварити преко предиспитних обавеза је 30, а максималан 70 поена (по Закону). У овом случају то је од 20 до 50 поена, јер студенти добијају поене и за рад на часу. Успех студената на испиту изражава се оценом од 5 (није положио) до 10 (одличан), која се формира на основу оствареног броја поена у складу са Правилником о оцењивању и полагању испита. Студенти се оцењују у складу са Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту. Праћење успеха студената на испитима је перманентно и у зависности од потребних анализа, статистика пролазности студената

на испитима се ситуација континуирано коригује. Праћење успеха студената је генерално у складу са Стандардом 8. Извештаја о самовредновању. Спровођењем мера дефинисаних у Извештају о самовредновању активно се ради на отклањању слабости уочених током поступака за обезбеђење квалитета студената.

Стандард 9. Наставно особље

За реализацију овог програма обезбеђено је наставно особље са потребним научним и стручним квалификацијама. Број наставника и сарадника одговара потребама студијског програма и постоји потреба за 1,67 наставника и 1,65 сарадника, а број наставника и сарадника запослених на ВУ са 100% радног времена, који учествују у активној настави износи 15 и 3, респективно. На овом програму нису ангажовани наставници и сарадници по уговору. За наставнике и сараднике ангажоване са пуним радним временом приложени су сви тражени подаци, као што су нпр. копије диплома и одлука о избору у звање. Комисија након прегледа приложених докумената констатује да су испуњени сви законски услови везани за датуме избора и године живота наставника и сарадника. Постојећи број наставника и сарадника је довољан да покрије укупан број часова наставе, вежби и осталих наставних активности. Сви ангажовани наставници просечно остварују 8,83 часова активне наставе недељно на свим студијским програмима на ВУ, а од тога 1,54 часова на овом студијском програму. Просечно оптерећење свих наставника у установи је 5,45 часова активне наставе. Све часове на овом студијском програму (100 %) изводе наставници који су у радном односу са пуним радним временом на ВУ и нема наставника чије је укупно ангажовање веће од 12 часова недељно. Сви ангажовани сарадници просечно остварују 10,69 часова активне наставе недељно на свим студијским програмима на ВУ, а од тога 0,56 часова на овом студијском програму. Просечно оптерећење свих сарадника у установи је 8,00 часова активне наставе недељно. На овом студијском програму нема сарадника чије је ангажовање веће од 16 часова недељно. Анализом табеле Т-09-2. html констатовано је да се у њој налазе подаци о свим наставницима који су ангажовани на овом програму и да научне квалификације наставног особља одговарају образовно-научној области нивоу њихових задужења. За извођење наставе на студијском програму су ангажовани искључиво наставници и сарадници који су бирани на основу стриктних критеријума који вреднују компетентност у области научно-истраживачког рада и способност и успешност у извођењу наставе. За све наставнике су приказане листе од 10 репрезентативних референци са SCI листе. Прегледом сајта ВУ утврђено је да су подаци о наставном особљу јавно доступни. Настава је организована у складу са стандардом 9 у погледу величина група за предавања и лабораторијске вежбе. Квалитет наставника и сарадника обезбеђен је избором на основу јавног поступка, као и сталним усавршавањем наставника и сарадника, и провером квалитета њиховог рада у настави. Научно-истраживачки рад наставника и сарадника, избори у звања и остали подаци о наставницима и сарадницима доступни су јавности. Квалитет наставника и сарадника обезбеђен је поштовањем прописа којима је регулисан избор наставника и сарадника на факултетима Универзитета у Београду и то: Закона о високом образовању Републике Србије, Статута Универзитета у Београду, Правилника о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Београду, Правилника о минималним критеријумима за избор у звања наставника и сарадника ВУ и Статута ВУ. Правилник о минималним критеријумима за избор у звања наставника и сарадника ВУ дефинише најоштрије услове у погледу научних компетенција наставника. Контрола квалитета наставника и сарадника обезбеђена је и редовним и систематичним праћењем и унапређењем резултата њиховог научноистраживачког рада при чему се најновије

референце редовно приказују на сајту ВУ, а остварени резултати се континуирано уграђују у студијске програме, и на тај начин се развија и квалитет наставе.

Стандард 10. Организациона и материјалне средства

ВУ у потпуности испуњава захтеве Стандарда 10. Укупна корисна површина, као и број и врста просторија са којом располаже на две адресе (Студентски трг 12-16: 12.408,47 м² / 301 просторије - Споразум о расподели простора, 10.03.2005.; Цара Душана 13: 230,5 м² и 53,23 м² / 4 просторије - Споразум о расподели простора, 20.03.2007.) значајно премашује захтев у погледу обезбеђености одговарајућег простора за извођење наставе на свим студијским програмима у односу на укупан број студената од 1085 (вредност је већа од 10 м² по студенту, а захтев је најмање 4 м² бруто простора по студенту, односно 2 м² по студенту за извођење наставе по сменама). За извођење наставе на студијском програму ВУ користи амфитеатре (2), слушаоницу (1), учионице (6), рачунарску лабораторију (1), лабораторије (12) и истраживачке лабораторије (3) чија укупна површина износи 2.345,54 м². Амфитеатри, учионице, лабораторије, односно друге просторије за извођење наставе, као и библиотечки простор и читаоница, у складу са потребама образовног процеса одређеног образовно-научног, односно образовно-уметничког поља. Квалитет (величина, број, расположивост и опремљеност) просторија ВУ омогућује несметану и свеобухватну реализацију целокупног процеса наставе на ВУ. У складу са овом чињеницом испоштоване су опште и све специфичне потребе образовног процеса у оквиру студијског програма. ВУ располаже са учионицама и амфитеатрима, библиотekom са читаоницом, рачунарском лабораторијом, магацином хемикалија и стакла, шалтерима за издавање анализа, собом за отрове, водоник-сулфидним собама, собама за мерење, специјализованим лабораторијама за студентске вежбе, лабораторијама за смештај опреме и апарата, мокрим чворовима, рестораном, као и другим простором. Лабораторије за експерименталне вежбе студената су опремљене лабораторијским апаратима и прибором, као и хемикалијама, неопходним за извођење вежби у оквиру овог студијског програма. У лабораторијама се налази опрема која се свакодневно користи, а вреднија капитална опрема распоређена је у посебним просторијама, које су такође отворене за студенте. Студентске лабораторије су опремљене у складу са позитивним прописима заштите и уско су специјализоване за одређени тип вежби. Библиотеку чине два простора чија укупна површина износи 261,85 м²: читаоница са 64 читаоничка места коју користе студенти и остали корисници, док други простор са 16 читаоничких места користе професори, асистенти, докторанти, научни сарадници и остали запослени. ВУ је у потпуности обезбедила одговарајући радни простор за наставнике и сараднике. Њима су на располагању 42 наставничка кабинета од 802,21 м² укупне површине и 79 истраживачких лабораторија од 2793,24 м² укупне површине. ВУ је у задовољавајућем обиму обезбедила техничку опрему за извођење наставе и вежби на студијском програму. Поред наведене опреме у овој табели студентима је на располагању и друга опрема коју поседује ВУ (списак је дат у документу „Књига инвентара“). ВУ не располаже са довољним информатичким ресурсима (квалитет и квантитет) у односу на све присутнију потребу убрзане дигитализације у свим сферама живота коју намеће актуелна индустријска револуција. Улога Библиотеке је од посебног значаја за ВУ, што потврђује њена организациона структура као једне од четири засебне организационе целине у оквиру наставно-научних јединица. Библиотека је уписана и у Регистар библиотека Привредног суда у Београду (број пријаве 06-218/31 од 11.04.1997. године). Ангажовањем два запослена са високом стручном спремом обезбеђена је испуњеност кадровских предуслова за успешно функционисање Библиотеке, а истовремено је

отклоњена и претходно уочена присутна слабост (претходно стање: Каталог радних места, 14.05.2018., попуњено само радно место дипломирани библиотекар - шеф библиотеке; данашње побољшано стање: Правилник о изменама и допунама Правилника о организацији и систематизацији послова, 03.07.2018., промењени услови за попуњу упражњеног радног места (ознака 21.22 – дипломирани библиотекар). Радно време Библиотеке је целодневно, од 08:30 до 19 часова сваког радног дана. Библиотека у свом фонду има преко 100.000 библиотечких јединица. Од тога је највећи број страних серијских публикација, приручна литература из хемије и уџбеници који се користе као наставна литература. Библиотека поседује и одређени број енциклопедија, речника и зборника. Преко Академске рачунарске мреже омогућен је приступ КоБСОН сервисима, што броји преко 35.000 електронских научних часописа и 170.000 електронских књига (е-Библиотека). Од 2018. године покренут је „Cherry - Дигитални репозиторијум“ у циљу омогућавања отвореног приступа научним публикацијама, као и осталим резултатима насталим у оквиру пројеката који се изводе на ВУ. Библиотека има шест рачунара, штампач и скенер. Два рачунара налазе се у студентском делу читаонице, а један у професорском делу. Библиотечке јединице релевантне за студијски програм налазе се у слободном приступу. Уџбеничком литературом (покривеност свих предмета, број и расположивост) задовољене су потребе и услови за несметано одвијање наставног процеса на студијском програму.

Стандард 11. Контрола квалитета

Контрола квалитета студијских програма на ВУ остварује редовним и систематичним праћењем њихове реализације и предузимањем мера за унапређење курикулума, наставе, наставног особља, оцењивања студената, уџбеника и литературе. Контрола квалитета студијских програма се обавља у одређеном временском периоду, који за самовредновање износи три године, а за спољашњу проверу квалитета пет година. У документу T-11-1.html дате су листе чланова комисија задужених за квалитет, и то: Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета на ВУ, Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе и Комисије за самовредновање, а такође су дати и линкови ка одговарајућим одлукама о именовању, замени, проширењу чланова Комисија, итд. Све комисије имају своје предвиђене задатке, чије резултате презентују одговарајућем телу на годишњем или вишегодишњем нивоу. Чланови Комисије за самовредновање су приметили пропусте у раду неких наведених комисија и о томе обавестили органе руковођења ВУ и исправљање начињених пропуста су у току. Политика обезбеђивања квалитета је на ВУ регулисана документом Стратегија обезбеђења квалитета, који представља стратешки развојни документ из области обезбеђења квалитета и Комисија за самовредновање је уочила да треба усвојити кључни документ, Правилник о обезбеђењу квалитета, у коме ће бити дефинисане мере обезбеђења квалитета. Предвиђено је да субјекти обезбеђења квалитета буду Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета и сви унутрашњи корисници система обезбеђења квалитета: студенти, наставници, управа, административно и техничко особље, радна тела. ВУ је утврдила начине и поступке за обезбеђење квалитета посебно за сваку област (студијски програми, настава, истраживање, вредновање студената, уџбеници и литература, ресурси, ненаставна подршка, процес управљања), и њима детаљно уредила поступање субјеката у систему обезбеђења квалитета. Поступци за обезбеђење квалитета дефинисани су члановима 156-159. Статута ВУ. Имајући у виду да се нови Правилник о обезбеђењу квалитета са припадајућим мерама за спровођење налази у фази израде, може се очекивати да ће у најскорије време Стандарди 1 и 2 о самовредновању бити у потпуности испуњени. Усвајање Правилника о обезбеђењу

квалитета би објединило и синхронизовало постојеће прописе у појединачним областима и омогућило ефикасније уочавање проблема и њихово решавање. ВУ је изградила организациону структуру за обезбеђење квалитета, а систем обезбеђења квалитета је дефинисан Статутом ВУ којим је утврдила послове и задатке наставника, сарадника, студената, стручних органа, катедри и комисије за обезбеђење квалитета у доношењу и спровођењу стратегије, стандарда и поступака за обезбеђење квалитета. ВУ је посебним мерама обезбедио учешће студената у обезбеђењу квалитета. Редовно се спроводи анкета којом студенти вреднују: рад наставника, студентску службу, библиотеку и читаоницу, техничку опремљеност, објективност оцењивања, финансијске обавезе, управу и квалитет студијског програма по завршетку студија. На основу анализе приложеног материјала, закључује се да се квалитет наставног процеса на ВУ обезбеђује кроз интерактивну наставу, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и кроз праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу. Студенти се континуирано, на крају сваког семестра, анкетирају о квалитету целокупног наставног процеса сваког предмета који похађају. Из Извештаја о резултатима студентског вредновања педагошког рада наставника уочава се да је средња оцена веома добра и да су оцене свих оцењиваних елемената наставног процеса врло уједначене, што доприноси укупној позитивној оцени наставног процеса. Коначно, на основу резултата студентског вредновања педагошког рада наставника и сарадника, Комисија закључује да се настава на ВУ одвија према утврђеном наставном плану и распореду и да је остварен висок квалитет наставе, што су студенти оценили веома dobrим оценама предмета и предавача. На ВУ се вреднује и научно-истраживачки рад наставника и сарадника на основу анализе остварених научних резултата коју спроводи продекан за науку. ВУ је акредитована је за обављање научно-истраживачке делатности у области природно-математичких наука којих је регулисано Статутом и Програмом научно-истраживачког рада. ВУ остварује јединство образовног, научно-истраживачког и стручног рада и, у том циљу периодично доноси Програм научно-истраживачког рада и Програм развоја научно-истраживачког подмлатка. Садржај научно-истраживачких пројеката који се реализују на ВУ је у складу са тематским целинама дефинисаним од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја. Такође, научно-истраживачки рад је у складу са тематским целинама истраживања и иновација дефинисаним Европским Хоризонт 2020 програмом. У трогодишњем периоду (2015-2017. година) ВУ је била носилац 16 пројеката које је финансирало Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, 3 пројекта Српске академије наука и уметности и 5 међународних пројеката, чији су руководиоци наставници стално запослени на ВУ. Наставници и сарадници су ангажовани на: 22 пројекта основних истраживања, 9 интегралних интердисциплинарних пројеката, 2 пројекта технолошког развоја, 3 пројекта Српске академије наука и уметности и 5 међународно финансираних пројеката. Истовремено, наставници и сарадници учествују у реализацији: 2 стручна пројекта, 2 међународна образовна пројекта, 16 програма мултилатералне или билатералне сарадње и 10 COST акција. Осим предавача - наставника страног језика и сарадника у настави - демонстратора, сви наставници и сарадници ВУ укључени су у научно-истраживачке пројекте. ВУ систематски прати и оцењује обим и квалитет истраживачког рада наставника и сарадника. Наставно-научно веће периодично (на три године) усваја Програм научно-истраживачког рада ВУ. Крајем сваке календарске године продекан за науку подноси извештај о научно-истраживачком раду Наставно-научном већу. Знања до којих ВУ долази спровођењем научно-истраживачких активности, активно се укључују у постојећи наставни процес. Студентски парламент

основао је Центар за научно-истраживачки рад студената ВУ, чија је делатност регулисана Правилником. Комисија такође констатује да су запослени на ВУ у трогодишњем периоду (2015-2017. година) публиковали 490 SCI-индексираних радова, односно просечно 5,15 радова по наставнику и сараднику, што јасно показује да се запослени успешно баве научно-истраживачким радом. Структура објављених радова по категоријама Министарства је следећа: 50 % M21, 26 % M22 и 24 % M23. Наставници и сарадници учествују па домаћим и међународним научним и стручним конференцијама и скуповима, на којима су њихови радови и саопштења често награђивани, стоји у документацији за акредитацију. Такође се наводи да су на конкурс за најбољу технолошку иновацију и конкурс "Покрени се за науку", запослени више пута добијали награде, и да је тим студентског парламента "Отворене лабораторије" вишеструко награђиван од стране Центра за промоцију науке и ресорног Министарства али званична евиденција ВУ о наведеним постигнућима, наградама и признањима наставника, сарадника и студената не постоји. ВУ обавља издавачку делатност преко сопственог издавачког центра која је регулисана је Правилником о раду Издавачког центра. Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета, из редова наставника, сарадника, ненаставног особља и студената, непосредно је задужена за спровођење поступака којима се испуњавају стандарди квалитета. Резултати анкета детаљно се разматрају и на основу анализе предлажу се мере за исправљање и превазилажење евентуалних проблема. Целокупан процес обавља се у складу са Статутом ВУ. Одлуке о питањима квалитета доносе Савет и Наставно-научно веће. Комисија за обезбеђење квалитета сарађује у свом раду са Одбором за обезбеђење и унапређење квалитета Универзитета у Београду.

ПРЕПОРУКЕ:

Предлог мера за отклањање уочених слабости:

Предлог 1. Потребна је, набавка нових информатичких ресурса, као и одржавање и обнављање већ постојећих, те да је за изостанак отклањања ове слабости неodrжив наведени разлог недостатка финансијских средстава.

Предлог 2. У повећању сопствених прихода ВУ треба системски присуити кроз одговарајуће промене у њеној организацији, усмеравањем истраживача, у већем броју, према проналажењу међународних извора финансирања за реализацију сопствених пројеката и према обавезности сталног учествовања у међународним програмима и пројектима.

Предлог 3. Потребно је детаљно осмишљавање пројектних задатака и израда пројеката чијом реализацијом би се могле отклонити евидентиране слабости (побољшање енергетске ефикасности зграде, реновирање студентских лабораторија, квантитативно и квалитативно осавремењавање ИТ ресурса у складу са потребама дигитализације и комуникације).

Предлог 4. У циљу осавремењавања наставног процеса треба да се набаве интерактивне табле за све просторије у којима се изводе предавања и вежбе (мин. 5 комада/годишње). То би омогућило увођење и коришћење савремених дигиталних метода који би студентима додатно, на занимљив и савремен начин, приближили различите аспекте и садржаје наставних предмета на свим студијским програмима.

Имајући у виду да је високошколска установа **Универзитет у Београду – Хемијски факултет** испунила стандарде за акредитацију студијског програма **мастер академских студија (МАС) – Хемија животне средине** прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма, одлучено је као у диспозитиву.

Достављено:

- Високошколској установи
- Архиви

ПРЕДСЕДНИК

Проф. др Ана Шијачки

